

Vybrané úseky národního hospodářství České republiky v srpnu a září 2008

SRPEN

Průmysl

Průmyslová produkce sezónně očištěná byla **meziměsíčně** v srpnu 2008 vyšší o 0,5 %.

Meziroční index průmyslové produkce v srpnu 2008 byl 97,4 %, po očištění od vlivu počtu pracovních dnů činil index 101,7 %. Srpen 2008 měl ve srovnání se stejným měsícem předchozího roku o 2 pracovní dny méně. Po očištění od sezónních vlivů (včetně vlivu počtu pracovních dnů) byl index 102,5 %.

Na vývoj průmyslové produkce pozitivně působila výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení (příspěvek k růstu průmyslu celkem 1,6 procentního bodu, růst o 11,0 %), výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken (příspěvek 0,4 p.b., růst o 8,1 %) a výroba dopravních prostředků a zařízení (příspěvek 0,2 p. b., růst o 1,4 %). Průmyslová produkce poklesla v odvětvích výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků (příspěvek -1,3 p.b., pokles o 13,8 %), výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků (příspěvek -0,6 p.b., pokles o 4,5 %) a výroba a opravy strojů a zařízení (příspěvek -0,5 p.b., pokles o 7,2 %).

V srpnu 2008 se zvýšila produkce v hlavním průmyslovém seskupení výroba pro dlouhodobou spotřebu (o 21,8 %). Poklesla v hlavních průmyslových seskupeních: výroba pro krátkodobou spotřebu (o 11,2 %), výroba energií (o 3,8 %), pro mezispotřebu (o 3,2 %) a pro investice (o 0,9 %).

Tržby z průmyslové činnosti ve stálých cenách (rok 2000) se meziročně snížily o 2,8 % (v běžných cenách o 4,5 %), po očištění od vlivu počtu pracovních dnů byly tržby vyšší o 1,6 % a po očištění od sezónních vlivů vzrostly tržby o 2,5 %. Na vývoj tržeb z průmyslové činnosti pozitivně působila výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení (příspěvek 1,0 p.b., růst o 6,1 %), výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken (příspěvek 0,4 p.b., růst o 8,3 %) a výroba dopravních prostředků a zařízení (příspěvek 0,3 p.b., růst o 1,4 %). Tržby z průmyslové činnosti poklesly nejvíce v odvětvích výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků (příspěvek -1,2 p.b., pokles o 13,8 %), výroba a opravy strojů a zařízení (příspěvek -0,7 p.b., pokles o 7,2 %) a výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků (příspěvek -0,5 p.b., pokles o 4,8 %).

Tržby z přímého vývozu průmyslových podniků se zvýšily reálně o 1,6 %, v běžných cenách se snížily o 9,2 %. Jejich podíl na celkových tržbách průmyslových podniků (v b.c.) činil 45,1 %.

Tržby z průmyslové činnosti podniků pod zahraniční kontrolou se reálně snížily o 1,2 % (v běžných cenách o 5,1 %). Jejich podíl na celkových tržbách (v b.c.) činil 56,7 %. Tržby z přímého vývozu u těchto podniků reálně vzrostly o 3,2 % (v b.c. se snížily o 7,3 %). Jejich podíl na celkových tržbách těchto podniků (v b.c.) činil 74,4 %.

Průměrný počet zaměstnaných osob v průmyslu se v srpnu 2008 meziročně snížil o 5,7 tis. osob (tj. o 0,5 %). Průměrný počet zaměstnaných osob poklesl nejvíce ve výrobě textilií, textilních a oděvních výrobků (o 12,5 %), ve výrobě usní a výrobků z usní (o 6,9 %) a ve výrobě a rozvodu elektřiny, plynu a vody (o 6,8 %). Vzrostl v odvětvích výroba dopravních prostředků a zařízení (o 4,8 %), výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení (o 3,2 %) a výroba pryžových a plastových výrobků (o 1,9 %).

Průměrná měsíční nominální mzda v srpnu 2008 byla 21 420 Kč a meziročně vzrostla o 4,2 %. Průměrná hodinová mzda byla 172,4 Kč a zvýšila se o 13,4 %. Produktivita práce v průmyslu klesla o 2,3 %, hodinová produktivita byla vyšší o 6,2 %. Tyto výsledky byly ovlivněny nižším počtem pracovních dnů (-2 dny), což potvrzuje i pokles počtu odpracovaných hodin o 8,5 %.

Nové zakázky v průmyslových podnicích ve vybraných odvětvích uzavřené v srpnu 2008 dosáhly hodnoty 136,7 mld. Kč v b.c., z toho ze zahraničí 88,0 mld. Kč. Meziroční index nových zakázek celkem činil 90,0 %, z toho u nových zakázek ze zahraničí 91,5 %. Nové zakázky ze zahraničí nejvíce poklesly v odvětvích výroba motorových vozidel (příspěvek -3,9 p.b., pokles o 13,7 %), výroba a opravy strojů a zařízení (příspěvek -2,9 p.b., pokles o 17,0 %) a výroba elektrických strojů a zařízení (příspěvek -2,8 p.b., pokles o 25,4 %). Nové zakázky ze zahraničí nejvíce rostly v odvětvích: výroba rádiových, televizních a spojových zařízení a přístrojů (příspěvek 3,7 p.b., růst o 50,3 %), výroba zdravotnických, přesných, optických a časoměrných přístrojů (příspěvek

0,4 p. b., růst o 17,4 %) a výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (příspěvek 0,3 p.b., růst o 23,0 %).

Stavebnictví

Celková stavební produkce očištěná od sezónních vlivů byla v srpnu **meziměsíčně** reálně o 0,1 % nižší.

Celková stavební produkce v srpnu **meziročně** klesla ve stálých cenách o 1,2 %, po vyloučení vlivu pracovních dní vzrostla o 1,7 % (v srpnu 2008 bylo o 2 pracovní dny méně). Růst stavební produkce i nadále trval u inženýrského stavitelství, a to jak na nové výstavbě, rekonstrukcích a modernizacích, tak i na opravách a údržbě. Naopak u pozemního stavitelství pokračoval několikaměsíční pokles zejména u nové výstavby.

Stavební práce podle dodavatelských smluv u podniků s 20 a více zaměstnanci meziročně klesly ve stálých cenách o 1,7 %. Stavební práce na nové výstavbě, rekonstrukci a modernizaci klesly o 3,9 % (příspěvek -3,3 procentního bodu), v tom pozemní stavitelství kleslo o 11,1 % (příspěvek -5,9 p.b.) a inženýrské stavitelství vzrostlo o 8,2 % (příspěvek 2,6 p.b.). Stavební práce v zahraničí klesly o 2,6 % (příspěvek -0,1 p.b.). Zvýšení zaznamenaly opravy a údržba o 14,7 % (příspěvek 1,6 p.b.) a ostatní práce o 34,6 % (příspěvek 0,1 p.b.).

Počet zaměstnanců ve stavebních firmách, které měly 20 a více zaměstnanců, klesl o 1,4 %^{*)} proti srpnu roku 2007. Průměrná nominální měsíční mzda zaměstnanců byla 23 015 Kč a meziročně se zvýšila o 4,1 % (reálná mzda klesla o 2,3 %). Průměrná hodinová mzda byla 163 Kč a proti stejnému období 2007 byla vyšší o 14,0 %. Produktivita práce na jednoho zaměstnance klesla o 0,3 % a na jednu odpracovanou hodinu se zvýšila o 9,1 %. Vzhledem k nižšímu počtu pracovních dní bylo odpracováno o 9,9 % méně hodin.

Stavební úřady v srpnu 2008 vydaly 11 762^{**)} stavebních povolení, jejichž počet vzrostl o 4,2 %, v tom 6 938 povolení bylo pro nové stavby a 4 824 povolení pro změny dokončených staveb. U nových staveb byly meziroční nárůsty stavebních povolení pro životní prostředí o 31,9 %, u staveb ostatních o 7,6 %, pokles nastal u bytových budov o 4,6 % a u nebytových budov o 3,2 %. U změn dokončených staveb nebytových budov vzrostl počet stavebních povolení o 14,8 % a u ostatních staveb o 30,8 %. Naopak počet povolení klesl u budov bytových o 12,6 % a na ochranu životního prostředí o 20,5 %.

Orientační hodnota staveb povolených v srpnu 2008 byla 36,2 mld. Kč a ve srovnání se stejným obdobím 2007 vzrostla o 2,8 %. Novou výstavbou vzniknou stavby v hodnotě 22,5 mld. Kč (nárůst o 9,3 %, příspěvek 5,4 procentního bodu). Změnou dokončených staveb vzniknou stavby v hodnotě 13,7 mld. Kč (pokles o 6,4 %, příspěvek -2,6 p.b.).

Orientační hodnota u nové výstavby ve srovnání se stejným obdobím 2007 klesla pouze u budov bytových o 12,7 % (příspěvek -3,7 p.b.). U ostatních směrů nové výstavby orientační hodnota vzrostla u budov nebytových o 53,0 % (příspěvek 6,8 p.b.), pro životní prostředí o 36,0 % (příspěvek 1,4 p.b.), u ostatních staveb o 6,9 % (příspěvek 0,9 p.b.). Snížení orientační hodnoty u změn dokončených staveb nejvíce ovlivnil vývoj u staveb ostatních (pokles o 66,8 %, příspěvek -15,8 p.b.) a to zejména z důvodu vysoké srovnávací základny.

Stavební úřady povolily výstavbu 3 725 bytů, což bylo o 1 391 bytů méně než v srpnu 2007 (pokles o 27,2 %). Z toho novou výstavbou vznikne 3 216 bytů (o 1 311 bytů méně) a změnou dokončených staveb 509 bytů (o 80 bytů méně). Orientační hodnota nově povolených bytů v bytových domech byla 9,4 mld. Kč. Dále povolily výstavbu budov s podlahovou plochou 766,4 tis. m² (pokles o 7,7 %), v tom u bytových budov klesla o 19,7 % (příspěvek -13,1 p.b.) a u nebytových budov vzrostla o 16,2 % (příspěvek 5,4 p.b.). Průměrná podlahová plocha bytů u nové výstavby byla 131,0 m² s orientační hodnotou 21,3 tis. Kč za 1 m².

^{*)} Ukazatele o zaměstnanosti jsou sledovány u podniků s 20 a více zaměstnanci. V průměrném evidenčním počtu zaměstnanců nejsou zahrnuty zaměstnanci, které pro stavební podniky pracují přes agentury práce.

^{**)} Od 1. 1. 2007 platí nový zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), který zejména v paragrafech 103 a 104 upravuje nově problematiku „vydávání stavebních povolení“. Tato nová úprava může ovlivnit absolutní hodnoty časových řad u nové výstavby a u změn dokončených staveb, zejména v počtu stavebních povolení a jejich orientační hodnoty u nebytových budov, staveb pro životní prostředí a ostatních staveb.

Maloobchod

Sezónně očištěné tržby v maloobchodě bez motoristického segmentu vzrostly v srpnu meziměsíčně reálně o 0,1 %; meziročně o 0,7 % a bez očištění se snížily o 2,6 %. Meziroční pokles tržeb zaznamenal jak prodej potravin, tak i nepotravinářského zboží. V motoristickém segmentu sezónně očištěné tržby vzrostly meziměsíčně reálně o 2,0 %, meziročně o 0,2 % a bez očištění klesly o 4,7 %. Za ubytování a stravování se sezónně očištěné tržby meziměsíčně snížily o 0,7 % a neočištěné meziročně klesly o 7,5 %.

Sezónně očištěné tržby v maloobchodě (OKEČ 52) vzrostly v srpnu meziměsíčně reálně o 0,1 %, přičemž za potraviny se zvýšily o 0,3 %, za nepotravinářské zboží stagnovaly. Trendová složka již tři měsíce za sebou stagnovala.

Meziročně po očištění o vliv pracovních dní, kterých bylo v srpnu 2008 o dva méně než ve stejném měsíci 2007, klesly tržby reálně o 0,3 %, po očištění navíc i o sezónní vlivy se naopak zvýšily o 0,7 %. Sezónně neočištěné tržby se snížily o 2,6 %, v tom za prodej potravin o 4,0 % a za prodej nepotravinářského zboží o 1,6 %.

Největší podíl na celkovém úbytku tržeb měly v srpnu prodejny se smíšeným zbožím s převahou potravin, kde tržby klesly ve všech velikostních skupinách podniků (od -3,4 % do -13,4 %). Růst zaznamenaly pouze specializované prodejny elektroniky, elektrických přístrojů, nábytku a dalšího zboží pro domácnost a textilu a obuvi, ale ve srovnání s předchozím obdobím se jednalo o zpomalení tempa růstu.

Cenový deflátor ke stejnému období předcházejícího roku byl 103,4 %. Nejvíce vzrostly ceny v prodejnách potravin, v tom ve specializovaných prodejnách o 8,2 %, v nespecializovaných o 6,7 %. V prodejnách drogistického, farmaceutického a kosmetického zboží se ceny zvýšily o 5,8 %, ve stánkovém a ostatním prodeji provozovaném mimo prodejny o 4,5 %, v nespecializovaných prodejnách s převahou nepotravinářského zboží o 2,4 %. Naopak v zásilkovém obchodě a za použité zboží se ceny snížily o 1,3 %, v prodejnách textilu a obuvi o 1,1 %, za potřeby pro domácnost o 0,6 % a za ostatní nepotravinářské zboží o 0,3 %.

V motoristickém segmentu (OKEČ 50) sezónně očištěné tržby vzrostly meziměsíčně reálně o 2,0 % a meziročně o 0,2 %. Neočištěné tržby se meziročně snížily o 4,7 %, přičemž za prodej a opravy motorových vozidel klesly o 10,4 %, zatímco za prodej pohonných hmot se zvýšily o 4,5 %.

V maloobchodě včetně motoristického segmentu (OKEČ 52 + 50) se sezónně očištěné tržby meziměsíčně reálně zvýšily o 0,7 % a meziročně o 0,5 %. Sezónně neočištěné tržby klesly meziročně o 3,3 %.

V ubytování a stravování (OKEČ 55) se sezónně očištěné tržby meziměsíčně reálně snížily o 0,7 %. Sezónně neočištěné tržby klesly meziročně o 7,5 %. Pokles tržeb byl zaznamenán jak v ubytovacích zařízeních, tak ve stravovacích službách (pokles o 10,5 %, resp. o 6,3 %).

Zahraniční obchod

Podle předběžných údajů klesl v srpnu meziročně v běžných cenách vývoz o 8,1 % a dovoz o 10,1 %. Obchodní bilance skončila přebytkem 3,6 mld. Kč, což znamená meziroční zlepšení o 3,8 mld. Kč. Příznivý vliv na vývoj salda měl hlavně růst přebytku v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 4,5 mld. Kč, negativně se projevil především vzestup pasiva v obchodě s minerálními palivy o 2,1 mld. Kč.

Podle předběžných údajů se **meziměsíčně** po sezónním očištění vývoz zvýšil o 0,3 %, dovoz klesl o 6,8 %. Trend vývoje ukazuje na růst vývozu o 0,1 % a pokles dovozu o 0,5 %.

Meziročně se v běžných cenách snížil vývoz o 8,1 % a dovoz o 10,1 %, což představuje největší pokles od srpna 2002. Obrat zahraničního obchodu ve výši 353,0 mld. Kč byl nejnižší od srpna 2006. Vlivem posílení koruny vzrostl zahraniční obchod v přepočtu na eura (vývoz o 5,4 % a dovoz o 3,2 %) a zejména na dolary (vývoz o 15,8 % a dovoz o 13,4 %). V srpnu 2008 bylo o 2 pracovní dny méně než ve stejném měsíci předchozího roku.

Obchodní bilance skončila přebytkem 3,6 mld. Kč, což je meziročně o 3,8 mld. Kč lepší výsledek a první kladné srpnové saldo od roku 1993. Ke zlepšení obchodní bilance však došlo vlivem výraznějšího poklesu dovozu (o 19,5 mld. Kč) než vývozu (o 15,8 mld. Kč). Se státy EU bylo saldo aktivní 37,0 mld. Kč, se státy mimo EU pasivní 33,4 mld. Kč. Bilance se zlepšila v obchodě se stroji a dopravními prostředky, kde vzrostlo kladné saldo o 4,5 mld. Kč. V obchodě s chemickými výrobky se snížil deficit o 0,9 mld. Kč a přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu s polotovary

a materiály o 0,9 mld. Kč a nápoji a tabákem o 0,3 mld. Kč. Prohloubil se naopak schodek obchodu s minerálními palivy o 2,1 mld. Kč a v obchodě s průmyslovým spotřebním zbožím klesl přebytek o 0,8 mld. Kč. Balance obchodu s potravinami a živými zvířaty a surovinami nepoživatelnými zůstaly zhruba na stejné úrovni jako v srpnu 2007.

Celkový vývoz strojů a dopravních prostředků klesl o 7,7 % (o 7,6 mld. Kč). K největšímu poklesu došlo u výpočetní techniky (o 2,6 mld. Kč), elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů (o 2,3 mld. Kč), strojů a zařízení všeobecně užívaných v průmyslu (o 1,9 mld. Kč) a silničních vozidel (o 1,8 mld. Kč). Zvýšil se pouze vývoz telekomunikačních zařízení (o 2,6 mld. Kč). Celkový dovoz strojů a dopravních prostředků se snížil o 15,4 % (o 12,2 mld. Kč), z čehož klesl nejvíce dovoz elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů (o 4,6 mld. Kč), výpočetní techniky (o 3,7 mld. Kč) a silničních vozidel (o 1,8 mld. Kč). Důvoz minerálních paliv vzrostl o 16,4 % (o 2,9 mld. Kč), zejména v důsledku vyššího dovozu zemního plynu (hodnotově o 70,9 %, naturálně o 32,0 %). Důvoz ropy v hodnotovém vyjádření klesl o 0,8 %, v naturálním o 20,8 %. Vývoz minerálních paliv se zvýšil o 12,1 % (o 0,7 mld. Kč).

Z teritoriálního hlediska vzrostlo kladné saldo se státy EU o 6,2 mld. Kč, se státy mimo EU se schodek zvýšil o 2,4 mld. Kč. Přebytek vzrostl v obchodě s Německem o 4,6 mld. Kč a Polskem o 1,1 mld. Kč. Přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila balance obchodu s Nizozemskem o 3,5 mld. Kč. Snížil se schodek obchodu s Čínou o 1,1 mld. Kč, Tchaj-wanem a Japonskem (shodně o 0,6 mld. Kč). Kladné saldo kleslo v obchodě s Belgií o 1,4 mld. Kč, Španělskem o 0,9 mld. Kč, Francií a Ukrajinou (shodně o 0,7 mld. Kč) a Slovenskem o 0,4 mld. Kč. Přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila balance obchodu se Spojenými státy o 1,2 mld. Kč a Kazachstánem o 0,5 mld. Kč. Deficit se prohloubil v obchodě s Ázerbájdžánem o 0,9 mld. Kč a Ruskem o 0,1 mld. Kč.

Za **posledních dvanáct měsíců** se v porovnání s předchozími dvanácti měsíci zvýšil vývoz o 6,5 % a dovoz o 5,0 %. Obchodní balance dosáhla aktiva 107,9 mld. Kč, které bylo o 39,1 mld. Kč vyšší.

Příznivě se vyvíjela balance obchodu se stroji a dopravními prostředky (růst aktiva o 56,6 mld. Kč), polotovary a materiály (vzestup přebytku o 5,7 mld. Kč), potravinami a živými zvířaty (snížení deficitu o 5,4 mld. Kč), surovinami nepoživatelnými (přírůstek kladného salda o 1,6 mld. Kč) a nápoji a tabákem (zlepšení balance o 1,6 mld. Kč díky přechodem z pasiva do aktiva). V důsledku prohloubení deficitu se zhoršila balance obchodu s minerálními palivy o 24,2 mld. Kč a chemickými výrobky o 7,2 mld. Kč a u balance obchodu s průmyslovým spotřebním zbožím kleslo aktivum o 0,6 mld. Kč.

Z teritoriálního hlediska byl přebytek obchodní balance se státy EU vyšší o 91,5 mld. Kč, se státy mimo EU schodek obchodu vzrostl o 52,4 mld. Kč. Přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila balance obchodu s Nizozemskem o 24,6 mld. Kč. Kladné saldo vzrostlo v obchodě s Francií o 13,3 mld. Kč, Německem o 12,3 mld. Kč, Polskem o 8,9 mld. Kč, Itálií o 8,6 mld. Kč, Slovenskem o 7,2 mld. Kč a Rumunskem o 7,1 mld. Kč. Prohloubil se schodek obchodu s Čínou o 32,9 mld. Kč, Japonskem o 14,2 mld. Kč, Koreou o 5,6 mld. Kč, Spojenými státy o 5,0 mld. Kč, Kazachstánem o 4,5 mld. Kč a Ruskem o 1,6 mld. Kč. Přebytek se snížil v obchodě s Maďarskem o 4,9 mld. Kč a Španělskem o 4,7 mld. Kč.

V **lednu až srpnu** vzrostl vývoz o 4,0 % a dovoz o 2,8 %. Přebytek obchodní balance 76,4 mld. Kč byl meziročně o 20,1 mld. Kč vyšší.

ZÁŘÍ

Spotřebitelské ceny

Hladina spotřebitelských cen klesla v září proti srpnu o 0,2 %. Meziměsíční pokles spotřebitelských cen ovlivnilo podobně jako v minulých letech sezónní snížení cen zahraničních i tuzemských rekreačních pobytů a další snížení cen pohonných hmot. Meziroční růst spotřebitelských cen zrychlil v září na 6,6 % (ze 6,5 % v srpnu).

Meziměsíční pokles spotřebitelských cen o 0,2 % způsobil snížení cen v oddíle rekreace a kultura, kde klesly ceny dovolených s komplexními službami o 14,6 %. V dopravě třetí měsíc pokračoval pokles cen pohonných hmot, který v září činil 1,7 %. Cena benzinů i motorové nafty byla nejnižší za posledních pět měsíců. V oddíle potraviny a nealkoholické nápoje byly nižší především ceny ovoce o 7,8 %, brambor o 8,8 %, ostatní zeleniny o 9,2 %. Nižší byly i ceny běžného pečiva o 3,3 %, mouky o 5,6 %, vajec o 2,3 % a sýrů o 1,4 %. V oddíle pošty a telekomunikace došlo k poklesu cen o 1,1 % hlavně vlivem zlevnění roamingových služeb.

Opačný vliv na vývoj cenové hladiny mělo další zvýšení cen tabákových výrobků o 4,6 %. V oddíle odívání a obuv se zvýšily ceny oděvů o 0,9 % a obuvi o 2,5 % vlivem nové kolekce podzimního a zimního oblečení a bot. Čisté nájemné placené nájemníky v nájemních bytech vzrostlo o 0,2 % a ceny tuhých paliv o 4,2 %. V souvislosti se zahájením nového školního roku vzrostly ceny za vzdělávání o 3,0 %, z toho poplatky v mateřských školách o 5,0 %, ve školních družinách o 4,4 %, za výuku cizích jazyků o 4,5 %, poplatky v soukromých základních školách o 3,6 % a v soukromých středních školách o 1,7 %. Podobně v oddíle stravování a ubytování vzrostly ceny ve školních jídelnách o 1,8 %. Ceny za ubytování na vysokoškolských kolejích byly vyšší o 1,9 % a v internátech o 2,9 %.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 0,1 % a ceny služeb klesly o 0,6 %.

Vývoj spotřebitelských cen v září (domácnosti celkem)

	Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %		Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %
Potraviny a nealkoholické nápoje	16,3	-0,6	Zdraví	1,8	0,2
Alkoholické nápoje, tabák	8,2	2,7	Doprava	11,4	-0,8
Odívání a obuv	5,2	1,3	Pošty a telekomunikace	3,9	-1,1
Bydlení, voda, energie, paliva	24,8	0,2	Rekreace a kultura	9,9	-3,7
Bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	5,8	-0,4	Vzdělávání	0,6	3,0
			Stravování a ubytování	5,8	0,5
			Ostatní zboží a služby	6,3	-0,1

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v září o 0,6 %, což je o 0,1 procentního bodu více než v srpnu. Zrychlení cenového růstu nastalo především v oddílech alkoholické nápoje a tabák, rekreace a kultura a vzdělávání. Ceny tabákových výrobků vzrostly o 13,1 % (z 8,9 % v srpnu). Přes výrazný meziměsíční pokles cen dovolených s komplexními službami byly jejich ceny meziročně vyšší o 1,5 %. Ve vzdělávání zrychlil meziroční růst téměř u všech stupňů vzdělávacích služeb. Naopak v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje meziroční růst cen zpomalil hlavně vlivem změny vývoje cen ovoce, které byly v září meziročně nižší o 2,2 % (v srpnu růst o 3,7 %). Podobně ceny čerstvého másla klesly v září o 7,6 %, zatímco v srpnu byly o 1,4 % vyšší. Zmírnění růstu cen nastalo zejména u běžného pečiva na 25,6 % (ze 30,1 % v srpnu), mouky na 40,5 % (ze 61,6 % v srpnu) a sýrů na 4,9 % (z 10,5 % v srpnu).

Dominantní vliv na růst cenové hladiny měly i nadále ceny bydlení, kde vzrostly ceny zemního plynu o 27,5 %, elektřiny o 9,5 %, tepla a teplé vody o 11,1 %, tuhých paliv o 19,9 %. Čisté nájemné vzrostlo o 14,7 %, v tom v bytech s regulovaným nájemným o 22,3 % a v bytech s tržním nájemným o 3,0 %. V oddíle doprava byly ceny pohonných hmot vyšší o 4,3 % (v srpnu o 5,2 %), což je nejnižší meziroční růst za posledních jedenáct měsíců. Růst cen benzinů se v září pohyboval v rozmezí 1,7 % až 3,2 %, zatímco u motorové nafty byl 13,3 %.

Nižší než loni byly ceny odívání o 1,4 %, přístrojů a spotřebičů pro domácnost o 1,8 %, dopravních prostředků o 4,9 %, audiovizuálních a fotografických zařízení a zařízení pro zpracování dat o 11,5 %. Z potravin byly nižší ceny citrusů a banánů shodně o 9,0 %, peckovin a bobulovin o 6,7 %, brambor o 5,8 %, ostatní zeleniny o 4,6 %, cukru o 2,5 %. V oddíle pošty a telekomunikace klesly ceny mobilních telefonů a ceny telefonických a telefaxových služeb.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 5,5 % a ceny služeb o 8,3 %.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců byla v září 6,4 %, což je o 0,3 procentního bodu více než v srpnu 2008.

Výrobní ceny

Meziměsíčně klesly ceny zemědělských výrobců o 6,1 % a průmyslových výrobců o 0,1 %. Vzrostly ceny stavebních prací o 0,3 % a tržních služeb o 1,2 %.

Meziročně byly ceny zemědělských výrobců nižší o 4,4 %. Ceny průmyslových výrobců byly vyšší o 5,5 %, stavebních prací o 4,6 % a tržních služeb o 4,0 %.

Meziměsíční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** klesly v úhrnu o 6,1 %. Ceny rostlinných výrobků se snížily o 10,0 % v důsledku poklesu cen brambor o 32,5 %. Ceny obilovin se snížily o 7,5 %, olejnin o 9,1 %, ovoce o 7,8 % a zeleniny o 5,4 %. Ceny živočišných výrobků klesly o 1,3 %. Snížily se ceny mléka o 2,9 %, drůbeže o 2,3 % a skotu o 0,9 %. Vzrostly ceny prasat o 2,0 %.

Po osmi měsících růstu ceny **průmyslových výrobců** klesly o 0,1 % (v srpnu vzrostly o 0,4 %). Nejvýznamněji klesly ceny koksu a rafinérských ropných výrobků a ceny výrobků zpracovatelského průmyslu jinde neuvedených shodně o 1,9 %, ceny ostatních nekovových minerálních výrobků o 0,9 % a potravinářských výrobků, nápojů a tabáku o 0,3 % (zejména ceny průmyslových krmiv o 4,2 %). Naopak stouply především ceny základních kovů, hutních a kovodělných výrobků o 1,2 %.

Ceny **stavebních prací** se zvýšily o 0,3 %, ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví klesly o 0,2 %.

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** se zvýšily o 1,2 % v důsledku růstu cen podnikatelských služeb a služeb v oblasti nemovitostí a pronájmu o 2,0 %. V měsíci září došlo k výraznému růstu cen za reklamu v TV a rozhlas, a to o 21,8 %. Ceny za služby pošt a telekomunikací se snížily o 0,6 % v důsledku poklesu cen za služby spojené s poskytováním připojení na internet.

Meziroční srovnání:

Poprvé od května 2006 ceny **zemědělských výrobců** klesly, a to o 4,4 % (v srpnu byly ještě vyšší o 6,3 %). Ceny rostlinných výrobků klesly o 7,2 % zejména v důsledku nižších cen obilovin o 12,6 % (v září růst o 4,4 %) a brambor o 14,2 %. Dále klesly ceny ovoce o 23,4 % a zeleniny o 20,6 %. Ceny olejnin byly vyšší o 12,5 %. Ceny živočišných výrobků byly nižší o 1,0 %. Klesly ceny vajec o 6,3 %, mléka o 2,0 % a skotu o 2,1 %. Ceny prasat byly vyšší o 1,6 %.

Ceny **průmyslových výrobců** stouply o 5,5 % (v srpnu o 5,7 %). Významně ovlivnily cenovou hladinu ceny základních kovů, hutních a kovodělných výrobků nárůstem o 10,8 % (nejvyšší nárůst od května roku 2005), ceny elektřiny, plynu a vody o 9,1 % a potravinářských výrobků o 6,5 % (z toho ostatních potravinářských výrobků o 9,1 %). Meziročně klesly především ceny dopravních prostředků o 6,0 %, ceny dřeva a výrobků ze dřeva o 5,3 % a pryžových a plastových výrobků o 2,3 %.

Při hodnocení podle hlavních průmyslových skupin se meziročně nejvíce zvýšily ceny energií o 12,8 % a meziproduktů o 5,1 %.

Ceny **stavebních prací** byly vyšší o 4,6 % (v srpnu o 4,7 %), ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví vzrostly o 2,7 % (v srpnu o 2,3 %).

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** byly v úhrnu vyšší o 4,0 % (v srpnu o 3,6 %). Vzrostly ceny podnikatelských služeb a služeb v oblasti nemovitostí a pronájmu o 5,4 % (růst cen za reklamní služby o 7,7 % a za inženýrské a architektonické poradenství o 10,8 %), dále v nákladní dopravě a skladování o 4,0 %.

Nezaměstnanost

Hodnota registrované míry nezaměstnanosti se v září 2008 ve srovnání se srpnem nezměnila a zůstala na úrovni 5,3 %. Počet uchazečů o zaměstnání v září ve stejném období mírně vzrostl (o 2 225). Naopak počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání byl nižší o 483 osob. Meziročně nezaměstnanost poklesla o 0,9 p.b.

K 30. 9. 2008 **míra registrované nezaměstnanosti činila 5,31 %**. Ze 14 krajů má vyšší než průměrnou míru nezaměstnanosti 7 krajů, a to Ústecký (9,38 %), Moravskoslezský (8,03 %), Karlovarský (6,70 %), Liberecký (6,14 %), Jihomoravský (6,09 %), Olomoucký (5,87 %) a Zlínský (5,40 %). Z jednotlivých okresů byla nejvyšší míra nezaměstnanosti v okrese Most (12,17 %), Karviná (11,43 %), Teplice (10,08 %), Děčín (9,82 %), Ústí nad Labem (9,50 %), Hodonín (9,46 %), Bruntál (9,43 %), a Jeseník (8,47 %). Nejnižší míra nezaměstnanosti byla v okresech Praha-východ (1,77 %), Praha-západ (1,80 %) a Hlavní město Praha (2,12 %). **Míra registrované nezaměstnanosti žen byla 6,87 % a mužů 4,14 %**. Ve všech okresech republiky byla zaznamenána vyšší míra nezaměstnanosti žen než mužů.

K 30. 9. 2008 úřady práce evidovaly celkem 314 558 osob, což je o 2 225 osob více než ke konci předchozího měsíce. Meziročně poklesl počet uchazečů o zaměstnání o 50 420 osob.

K 30. 9. 2008 bylo registrováno 28,9 tis. nezaměstnaných **absolventů škol a mladistvých**, je

to o 9,2 tis. osob více než v minulém měsíci a o 2,3 tis. osob méně než v září 2007. Na celkové nezaměstnanosti se tak podílejí 9,2 % (srpen 6,3 %, září 2007 - 8,6 %). V průběhu září bylo na úřadech práce nově zaevidováno 63,9 tis. osob. Je to o 22,7 tis. osob více než v předchozím měsíci a o 7,1 tis. osob více než v září 2007. Do nového zaměstnání v průběhu září 2008 nastoupilo 38,2 tis. osob (tj. o 14,9 tis. osob více než v předchozím měsíci a o 2,5 tis. osob méně než v září 2007). 23,4 tis. uchazečů bylo z evidence vyřazeno bez umístění (sankční vyřazení, odchod do důchodu atd.).

Úřady práce evidovaly k 30. 9. 2008 celkem 139 557 **volných pracovních míst**. Je to o 11 350 míst méně než v předchozím měsíci a o 2 128 míst více než v září 2007. Na jedno volné pracovní místo v současné době připadá v průměru 2,3 uchazeče, z toho nejvíce v okresech Děčín (16,2), Jeseník (11,3), Bruntál (9,7) a Hodonín (8,9). K 30. 9. 2008 evidovaly úřady práce 4 585 **volných pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením**, na jedno volné pracovní místo připadalo 12,8 osob se zdravotním postižením.

V září 2008 pobíralo **podporu v nezaměstnanosti** 103,8 tis. osob, což je 33,0 % celkového počtu osob vedených v evidenci (srpen - 34,6 %, září 2007 - 28,2 %).

Státní rozpočet

Státní rozpočet na rok 2008 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR zákonem č. 360/2007 Sb. ze dne 5. prosince 2007, který stanovil příjmy ve výši 1 036,5 mld. Kč, výdaje ve výši 1 107,3 mld. Kč a schodek ve výši 70,8 mld. Kč. V rozpočtu po změnách (k 30. 6. 2008) došlo v celkových příjmech a výdajích ke změnám. Po úpravách stanovil rozpočet celkové příjmy ve výši 1 040,6 mld. Kč, celkové výdaje 1 111,9 mld. Kč a schodek 71,3 mld. Kč. Ke zvýšení rozpočtovaného schodku došlo na základě § 2, odst. 2 zákona o státním rozpočtu.

Podle údajů na účtech Ministerstva financí ČR vedených v ČNB dosáhly k 30. září 2008 celkové příjmy státního rozpočtu výše 794,5 mld. Kč, celkové výdaje 784,0 mld. Kč a přebytek hospodaření 10,5 mld. Kč (v září 2007 byl vykázán přebytek 36,3 mld. Kč).

Dosažené **celkové příjmy** ve výši 794,5 mld. Kč představovaly 76,3 % schváleného rozpočtu (v září 2007 plněny na 78,8 %) a proti stejnému období minulého roku byly vyšší o 45,9 mld. Kč, tj. o 6,1 %. Meziroční růst ovlivnily především příjmy z daní a poplatků (růst o 22,6 mld. Kč, tj. o 5,9 %) a příjmy z pojistného na sociální zabezpečení (růst o 18,6 mld. Kč, tj. o 6,9 %).

Celkové výdaje v objemu 784,0 mld. Kč čerpané ke konci září 2008 představují 70,5 % schváleného rozpočtu (v září 2007 to bylo 68,4 %), což znamená meziroční růst o 71,8 mld. Kč, tj. o 10,1 %. Proti skutečnosti, resp. rozpočtu 2007, předpokládá letošní rozpočet nárůst o 1,8 %, resp. 6,8 %.

Celkové saldo hospodaření státního rozpočtu ke konci září 2008 dosáhlo přebytku 10,5 mld. Kč a je lepší o 64,0 mld. Kč než by odpovídalo úrovni rozpočtované alikvoty (-53,5 mld. Kč). Proti stejnému období roku 2007 je to výsledek horší o 25,8 mld. Kč.

Konjunkturální průzkum

Saldo souhrnného indikátoru důvěry (indikátoru ekonomického sentimentu) se v září 2008 meziměsíčně snížilo o 3,1 bodu (v srpnu o 1 bod). **Saldo podnikatelského indikátoru** se snížilo o 3,4 bodu a **saldo spotřebitelského indikátoru** se snížilo o 1,1 bodu. **Ve srovnání se zářím 2007 je saldo souhrnného indikátoru důvěry o 10,3 bodu nižší, důvěra podnikatelů je nižší o 11,8 bodu a důvěra spotřebitelů je nižší o 3,8 bodu.**

V **průmyslu** se v září oproti srpnu mírně snížilo hodnocení současné celkové ekonomické situace. Hodnocení celkové i zahraniční poptávky se v září snížilo. Zásoby se podle mínění respondentů také mírně snížily. Pro příští tři měsíce očekávají respondenti zpomalení výrobní činnosti a pokles zaměstnanosti. Očekávání celkové ekonomické situace jsou pro příští tři měsíce nižší než v srpnu, pro příštích šest měsíců počítají respondenti se zlepšením své ekonomické situace. Celkově se saldo indikátoru důvěry v průmyslu meziměsíčně snížilo o 6 bodů. Je o 17,3 bodu nižší než před rokem.

Ve **stavebních podnicích** se hodnocení současné ekonomické situace v září oproti minulému měsíci mírně zvýšilo. Hodnocení současné celkové poptávky se snížilo. Pro příští tři měsíce však respondenti předpokládají zrychlení tempa stavební činnosti při udržení příznivého vývoje zaměstnanosti. Zajištění práce zakázkami odhadují respondenti na 9,2 měsíců. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří měsíců jsou mírně vyšší než v srpnu, pro příštích šest

měsíců jsou nižší. Celkově se saldo indikátoru důvěry meziměsíčně snížilo o 0,5 bodu, ale stále dosahuje vysokých hodnot. Je o 5,5 bodu vyšší než před rokem.

V odvětví **obchodu** se v září ve srovnání se srpnem snížilo hodnocení současné ekonomické situace. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří měsíců se mírně snížila, pro příštích šest měsíců se nezměnila. Zásoby se podle mínění respondentů v září nepatrně snížily. Celkově se saldo indikátoru důvěry v září oproti srpnu snížilo o 1,3 bodu a je o 9 bodů nižší než v září 2007.

Ve **vybraných odvětvích služeb** se podle respondentů v září ve srovnání se srpnem mírně snížilo hodnocení současné ekonomické situace. Hodnocení poptávky i její očekávání pro příští tři měsíce se rovněž mírně snížila. Očekávání ekonomické situace se pro příští tři měsíce nepatrně zvýšila, pro období příštích šesti měsíců se snížila. Celkově se saldo indikátoru důvěry oproti minulému měsíci snížilo o 1 bod a je o 8 bodů nižší než před rokem.

Ze šetření mezi **spotřebiteli** v září vyplynulo, že ve srovnání se srpnem očekávají pro příštích dvanáct měsíců mírné zlepšení celkové ekonomické situace a zhoršení své finanční situace. Podíl respondentů, kteří očekávají zvýšení nezaměstnanosti, se v září oproti minulému měsíci mírně snížil. Podíl respondentů, kteří mají v úmyslu spořit, se snížil také. Indikátor spotřebitelské důvěry se oproti minulému měsíci snížil o 1,1 bodu a v meziročním srovnání je o 3,8 bodů nižší.

Metodické vysvětlivky:

Od ledna 2006 je **souhrnný indikátor důvěry** (indikátor ekonomického sentimentu) prezentován v souladu s metodikou EU jako vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě, ve vybraných odvětvích služeb a indikátoru spotřebitelské důvěry. **Souhrnný podnikatelský indikátor důvěry** je vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě a ve vybraných službách.

Od ledna 2006 je vzhledem k zahrnutí indikátoru důvěry ve vybraných odvětvích služeb používán nový váhový systém: indikátoru důvěry v průmyslu je přiřazena váha 40 %, ve stavebnictví a obchodě po 5 %, ve službách 30 % a spotřebitelskému indikátoru důvěry je přiřazena 20 % váha. Indikátory jsou zobrazovány jako bazické indexy, bázi tvoří průměr roku 2005.

Časové řady souhrnného a podnikatelského indikátoru jsou přepočítány novým váhovým systémem, a to zpětně až do května 2002 (počátek konjunkturálního šetření ve vybraných odvětvích služeb). Celé časové řady bazických indexů jsou pak přepočteny na průměr roku 2005; údaje jsou srovnatelné.